

НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ
БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

МЕСЕЧЕН

БЮЛЕТИН

май, 1997

СОФИЯ

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлтенин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери от икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

•включващ и НАЦИОНАЛНАТА ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА с филиалите си в Плевен, Варна, Пловдив и Кюстендил е с предмет на дейност:

- метеорологични, агрометеорологични и хидрологични информации, данни и анализи за химическото и радиоактивното замърсяване на въздуха и водите
- краткосрочни, средносрочни и месечни прогнози на времето и водите и фенологичното развитие и формиране на добиви от земеделските култури
- изследвания и активни въздействия върху градови процеси и за увеличаване на валежите

•обеспечаване с научно-приложни изследвания, експерименти, разработки, методики и технологии на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданская защита и други изследователски работи в областта на природните и инженерните науки

•експертни оценки и експертизи при неблагоприятни хидрометеорологични явления и колебанията на климата.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

- I.1. Синоптична обстановка
  - I.2. Температура на въздуха
  - I.3. Валежи
  - I.4. Силен въятър
  - I.5. Облачност и слънчево греене
  - I.6. Особени метеорологични явления
- II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ
- III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА
- IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ
- V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

Първият ден на месеца е характерен със запълваща се депресия на юг от Балканския полуостров. От 2 до 4.V времето над България се развива под влияние на приземен антициклон, чийто център отначало е над Средна Европа, а впоследствие – над южните райони на континента, Средиземноморието и северните части на Африка. Температурите се повишиха.

В периода 5–8.V приземното барично поле е размито циклонално, като времето се определя в топъл сектор на обширна циклонална област над западната половина на Европа. На 9.V от северозапад преминава студен атмосферен фронт, който е свързан с циклон, развиващ се северно от България. Този фронт предизвика слаби и несъществени по количество превалаивания в западните райони, а в цялата страна температурите се понижиха.

От 10 до 16.V времето се определя от антициклон с център над югоизточните и източните райони на континента. На 17–19.V приземното барично поле е размито антициклонално, като на 18 и 19.V, под влияние на недобре изразен студен атмосферен фронт, температурите временно се понижават и в западните райони превалаща слаб дъжд. На 20–21.V приземното барично поле от размито антициклонално се преобразува в размито циклонално и на 21 и 22.V България попада в топъл сектор на многоцентрова циклонална област над Средна Европа. Това предизвика горещо време, като в някои райони са регистрирани абсолютни максимални температури. Поради продължителното засушаване и високите температури от началото на месеца до 22.V са наблюдавани пожари в някои райони на България. На 23.V от запад–северозапад през страната преминава студен атмосферен фронт, след което (на 24 и 25.V) времето се определя от антициклон с център над Западна Европа.

В периода от 26 до 31.V, вследствие на блокиране на висок антициклон над района на Великобритания, в източната половина на Европа на няколко пъти нахлува студен въздух. Първото студено нахлюване – през деня на 26 и през нощта срещу 27.V – става по висока барична долина на фона на приземно антициклонално поле. На много места в страната превала дъжд. Нови съществени валежи от дъжд са регистрирани на 29.V по преминаващ от запад на изток студен атмосферен фронт. През последните два дни на месеца във високите слоеве на атмосферата над Балканския полуостров се образува циклон, докато при земята баричното поле е размито циклонално. Това определя сухо, облачно и ветровито време. На места отново превалаща дъжд, но количествата не са съществени.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

В началото на май средноденонощните температури бяха между 9 и 14 °C – от 1 до 4 °C по-ниски от нормалните. Впоследствие те се повишиха и до 22.V бяха по-високи от нормалните. Най-топло беше през периодите 5–8.V и 20–22.V, когато средноденонощните температури в отделни райони достигнаха 23–26 °C. От 23.V настъпи застудяване и до края на месеца температурите бяха по-ниски от нормалните. Най-студено беше през последните дни на май, когато средноденонощните температури бяха между 10 и 14 °C (6 °C в Драгоман), а във високите части на планините между -8 и -3 °C, т.е. с 4–7 °C по-ниски от нормалните.

Средните месечни температури за май (между 17 и 29 °C) в повечето райони са до 2 °C по-високи от нормалните (в Севлиево с 2.7 °C). За някои конкретни райони те бяха, както следва: по Черноморието и високите полета от 15 до 17 °C, в планинските райони между 4 и 9 °C, 3.1 °C на вр. Ботев, -0.1 °C на вр. Мусала).

Най-високите температури през май (предимно между 30 и 35 °C, 28.2 °C на н. Шабла, 24.6 °C на н. Калиакра, 36 °C в Русе, в планините между 14 и 19 °C, 12.5 °C на вр. Ботев) бяха измерени на 21 и 22.V, а най-ниските (между 4 и 8 °C, в планинските райони между -6 и -1 °C, -9.1 °C на вр. Мусала) – в началото и края на месеца.

3. ВАЛЕЖИ

По-голямата част от валежите през май паднаха през третото десетдневие, като те бяха значителни след 24.V. Предимно слаби превалявания имаше в някои райони в началото на месеца, около 9 и 19.V.

Броят на дните с валеж един и повече литра на квадратен метър е между 5 и 8, в планините – до 12. Дните с валеж повече от 10 l/m² е до 3, във Варна – 4, на вр. Мусала – 5. В по-голямата част на метеорологичните станции в Северна България, само веднъж дененощният валеж е бил над 25 l/m², а в Кнежа три пъти е превишавал това количество. Максималният дененощен валеж е предимно между 10 и 20 l/m², на места в Северна България – до 30 l/m², в София и Враца – 34 l/m², в Образцов чифлик – 33 l/m² и беше измерен на 27 и 29.V.

Сумата на валежите в повечето райони на Северна България, по Черноморието, района на София и в планините е между 50 и 90 l/m², на вр. Мусала – 104 l/m², в Разград – 95 l/m², в Тетевен – 94 l/m², в Кнежа – 92 l/m², която е между 80 и 130% от нормата. В останалата част на страната тя е предимно между 20 и 50 l/m², т.е. 30–70% от нормата.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

Условия за силен вятър (14 m/s и повече) имаше около 8, 23.V и в края на месеца, като те са били по-изразени в североизточната половина на страната. Броят на дните със силен вятър е най-вече до 3, в отделни райони на Дунавската равнина и източната част на Тракийската низина – до 6, в Кърджали – 9, в Русе – 8, а в планините – между 10 и 16.

5. ОБЛАЧНОСТИ СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност през май (между 4 и 5.5 десети от небосвода, в Пловдив – 3.1, в Бургас – 5.8, в планините от 5 до 7 десети) е под нормата. Слънчевото греене е между 260 и 320 h, в планините – от 180 до 250 h. Броят на ясните дни (предимно между 4 и 10, в Пловдив – 15, в София – 3, в планините от 2 до 4 дни) е около и над нормата, а броят на ярачните (предимно между 2 и 7, в Бургас – 8, в планините – между 6 и 11 дни) в повечето райони на страната – под нормата.

6. ОСОБЕНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Бедствена обстановка със силни до ураганни ветрове от фънов произход под влияние на средиземноморски циклон), с максимални скорости на вятъра в ледобедните часове се създадена 8.V (вж. прил. карта). От всички климатични станции

в страната 20 са отбелязали вятър със скорост над 20 m/s. В София скоростта на вятъра достигна до 30 m/s (в останалите станции не бяха регистрирани скорости над 30 m/s), което е необичайна за сезона буря от много години насам. Значителни материали щети бяха нанесени върху имуществото и комуникациите в София (много паднали тополи), Велико Търново, Плевен, Враца, Кюстендил, Добрич и др.

Гръмотевични бури бяха регистрирани при обстановки с атмосферна неустойчивост и развитие на купесто-дъждовна облачност на 2.V (Северозападна България), 14.V (Благоевградско), 17, 18 и 19.V (западните части от страната), на 22 и 23.V (Зевенско, Русенско, Кюстендилско и Старозагорско) и на 31.V (североизточни райони и Странджа).

Градови валежи бяха отбелязани на 14, 18, 19, 22, 23, 25, 27, 30 и 31.V. Особено интензивни и масови бяха градушките на 22.V (с щети във Врачанско, Плевенско и Великотърновско) и на 31.V в североизточната част на страната (с. Тодор Икономово с проливен дъжд, град до 3–5 см) и Ямболско. Нанесени са значителни щети върху култури и имущество.

През месеца не са провеждани активни въздействия върху градовите процеси от системата полигони за борба с градушките поради финансови причини.

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

Добрата влагозапасеност на почвата в края на студения и дъждовен април бързо намаля. Към края на второто и началото на третото десетдневие на май в отделни райони на страната при есенните посеви в по-горните почвени слоеве тя достигна до критично ниско ниво.

Първите две десетдневия на май бяха почти без валежи. В началото на месеца почвата се поддаваше сравнително лесно на обработки и бе подходяща за сейтби.

В средата на май при есенните в близките до повърхността почвени слоеве влагата бързо намаляваше. Необходимата им вода се набавяше за сметка на по-дълбоките почвени слоеве. При пролетните култури до 20–21.V поради началния етап от развитието им, намаляването на влагата не бе застрашително, но засетите в началото на месеца топполюбиви пролетни култури изпитваха затруднения при поникването.

От 22.V до края на месеца в отделни места на Централна, Северна България и по развитието на културите и съдействаха за подобряване на влагозапасяването в повърхностния почвен слой. През третото десетдневие почти не бе възможно обработването на почвата и провеждането на задължителни за периода селскостопански мероприятия.

На 27.V продуктивната влага при пшеницата в еднометровия почвен слой в Предбалкана и Югоизточна България, както и в Пловдивско, бе между 101 и 140 mm или 1/2 m water/dka, а общият воден запас – между 75 и 88% от ППВ. По поречието на р. Струма, Пазарджишко, Силистренско и в централните крайдунавски райони запасите от продуктивна влага бяха от 15 до 55 mm, а общият воден запас – между 48 и 59% от ППВ. В останалите райони на страната се отчетоха от 56 до 100 mm продуктивна влага и 60–74% от ППВ общ воден запас (вж. прил. карта).

При царевицата в слоя 0–20 см запасите от продуктивна влага в цялата страна бяха от добри до много добри и отлични. Общият воден запас се движеше между 73 и 100 % от ППВ (вж. прил. карта).

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

Високите температури и липсата на валежи през първото, второто и началото на третото десетдневие на май доведоха до рязко намаляване на продуктивната влага в орния слой (0–20 см) и до задълбочаване на започнатото засушаване. Максималните температури на 21 и 22.V достигнаха екстремни стойности (36 °C в Русе, 34 °C в Чирпан, 33.3 °C във Върбово, 33 °C в Пловдив), които подтиксаха фотосинтетичните процеси при растенията. Водният дефицит се отрази неблагоприятно върху вегетацията на ранните средноранните пролетни култури и поникването на късните пролетници. Есенните посеви до края на второто десетдневие в повечето райони на страната изкалиха (вж. карта 3). В тази фаза кореновата система достига максимални размери, което позволява при засушаване растенията да използват влагата от по-голяма дълбочина, натрупана през зимата и да задоволят нарасналото си водопотребление. Цъфтежът на пшеницата започна отначало в южните райони на страната, а през третото десетдневие обхвана посевите в цялата страна (вж. карта 4).

Чувствителна промяна в агрометеорологичните условия настъпи през последните пет дни на месеца. Средноденонощните температури се понижиха с 6–7 °C, а падналите валежи имаха решаващо значение за развитието на пролетните култури за нормалното протичане на процесите, свързани с наливато на зърното при пшеницата и ечемика. **При рано изкалилите посеви към края на третото десетдневие започна наливане на зърното, а в Тракийската низина (Пловдив, Съединение, Садово) есеннициите достигнаха "млечна зрелост" и вероятно узряването им ще настъпи в нормални срокове.**

Наличието на влага в горните почвени слоеве активизира листообразуването при пролетниците (вж. карти 5 и 6) и вкореняването на разсадените зеленчуци. Към края на май царевицата формира 5–9 листа, а навреме засетите зърнено-бобови култури наливато във фаза "бутонизация" и "цъфтеж".

През третото десетдневие на месеца започна зреенето на ранните сортове череши и ягоди.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

През първото десетдневие на май продължи закъснялата сеитба на царевицата и слънчогледа и късните пролетни култури. До края на месеца се проведе разсаждането на зеленчуковия и тютюнев разсад. Бяха извършени редица почвени обработки и растително-защитни мероприятия при полските култури и овошните и лозовите масиви. През третото десетдневие бе проведена първа беритба на розата. Започна прибирането на ранните сортове череши и ягоди.

III. ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА

През май концентрациите на серен и азотен двуокис в София са значително по-ниски от съответните пределно допустими концентрации (ПДК) и многогодишни средни месечни стойности (MCMC). И през този месец се наблюдава високо съдържание на

сероводород в пункта на НИМХ в ж.к. "Младост 1". Максималните стойности достигат до 15 пъти над ПДК. В същия пункт през първата половина на периода концентрациите на фенол са системно над съответните норми, а през втората превишенията са епизодични. Максималната стойност е измерена на 19.V в 2 h през нощта и е 4.5 пъти над ПДК. В пунктовете в кв. "Гео Милев" и на пл. "Възраждане" са регистрирани количества прах до 4.5 пъти над съответната еднократна ПДК през целия месец. Средноденонощните количества прах достигат екстремални стойности на 2 и 14.V на пл. "Възраждане" – около 8.5 пъти над средноденонощната ПДК.

В пункт "Морска градина" в Бургас на 19, 29 и 30.V средноденонощните концентрации на азотен двуокис превишават съответната ПДК до 1.5 пъти. На 9.V в седните часове в центъра на града еднократната норма за фенол е надхвърлена около 2 пъти. И в двета пункта на НИМХ са наблюдавани отделни стойности на сероводород по-високи от санитарно-хигиенната норма. Максимумите са на 22.V ("Морска градина") и на 23.V ("Дом НХК") в следобедните часове – около 4.5 пъти над ПДК.

Във Варна всички следени показатели за качеството на въздуха са по-ниски от санитарно-хигиенните норми.

Средноденонощните количества прах в пункт "НИМХ" в Плевен превишават средноденонощната ПДК в 80 % от дните на наблюдение. Максималното количество е измерено на 20.V и е 3.6 пъти над тази норма.

В пункт "Ален мак" в Пловдив е отбелаязана средноденонощна стойност на серен двуокис 1.4 пъти по-висока от съответната хигиенна норма. Наблюдавани са единични превишиания на средноденонощната ПДК за прах (до 1.2 пъти) както в Пловдив, така и в Асеновград.

През месец май дългоживущата обща бета-активност на въздуха показва близки и по-ниски до измерените през април стойности. Средните стойности за София, Пловдив, Бургас и Варна са в интервала от 1.8 до 8 mBq/m³. При графичното представяне на данните са изключени стойностите, които са под т.нр. минимално откриваема активност, варираща от 1 до 5 mBq/m³ в зависимост от скоростта на броене на фон на апаратурата в различните районни лаборатории и спецификата на отделните проби.

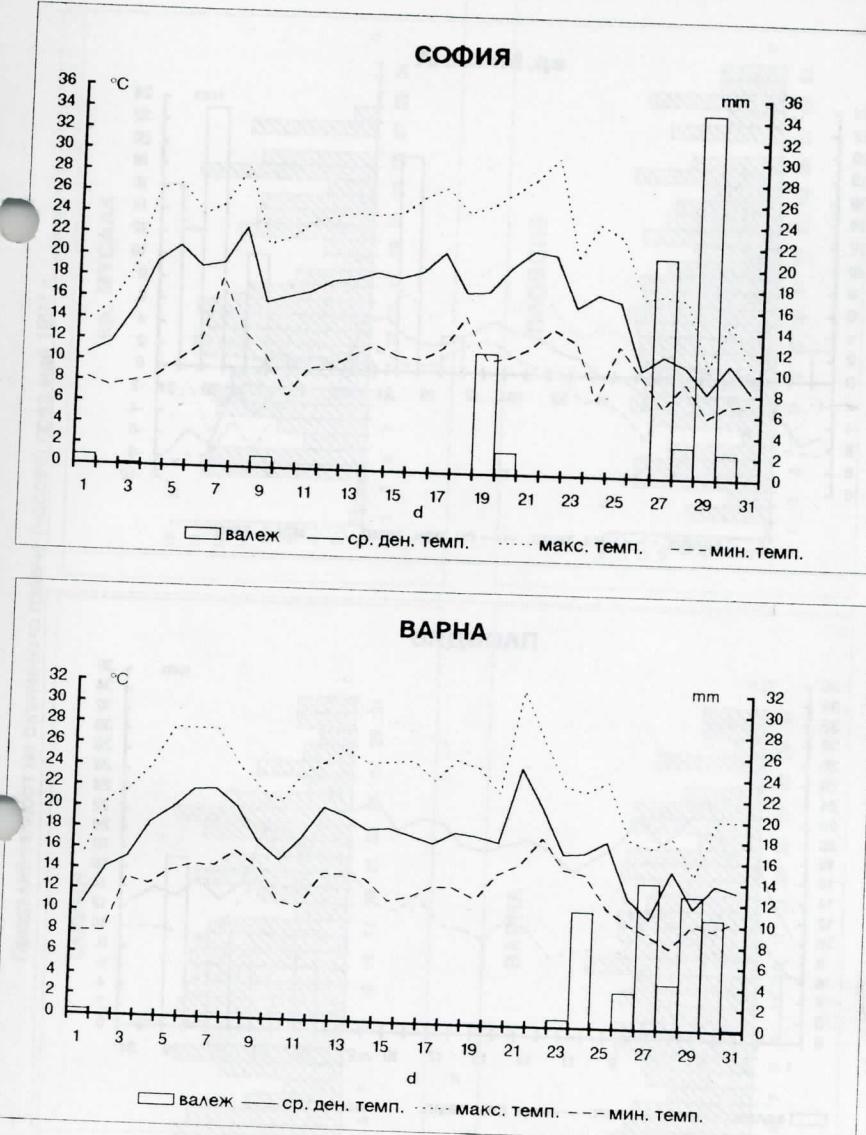
Метеорологична справка за месец май 1997 г.

6

Станция	Температура на въздуха (°C)				Валеж (мм)				Брой дни с					
	Tср.	δT	T макс.	T мин.	сума	Q/On (%)	макс.	дата	Tcp (°C)	количество валеж(мм)	вятър	търъм бури		
									>10	>15	≥1	≥10	≥25	≥14m/s
София	16.4	1.7	30.1	5.8	75.8	104	34.5	29	29	8	3	1	2	4
Видин	17.9	0.5	32.2	4.6	33.0	53	11.2	27	31	23	6	1	-	1
Монтана	17.3	0.6	33.6	6.0	44.8	55	23.6	27	31	23	5	1	-	2
Враца	17.7	1.3	31.3	6.2	85.0	86	33.8	29	30	23	5	2	1	3
Кнежа	17.6	0.7	31.5	4.5	92.0	137	29.4	27	30	23	5	3	3	6
Плевен	17.9	0.3	33.5	5.0	78.5	119	26.5	27	30	22	6	2	1	3
В. Търново	18.0	1.4	33.3	5.0	71.9	88	28.9	29	30	23	6	2	1	3
Русе	19.6	1.4	36.0	5.9	69.4	105	25.6	29	31	24	6	3	1	2
Об. Чифлик	18.1	1.5	32.5	1.8	76.2	114	33.4	29	30	23	6	3	1	8
Добрич	16.7	2.1	30.5	5.2	80.0	170	26.4	29	28	23	7	3	-	1
Бургас	17.1	1.7	32.0	7.8	56.7	142	13.8	27	31	23	6	4	-	3
Сливен	17.0	1.1	33.0	7.2	51.1	125	19.1	24	31	22	6	3	-	1
Кърджали	18.6	2.0	33.5	5.7	38.0	59	21.3	29	31	24	5	2	-	2
Хасково	17.1	0.4	31.6	6.5	20.0	32	9.0	27	30	22	5	2	-	1
Чирпан	18.1	1.2	32.0	7.0	18.1	28	9.0	27	31	24	5	-	-	5
Пловдив	17.6	0.9	34.0	6.2	26.6	42	10.5	29	31	22	6	1	-	1
Г. Делчев	18.4	1.0	34.4	6.5	52.0	80	17.0	29	31	23	5	3	-	6
Сандански	20.0	1.6	32.0	8.6	22.8	37	11.0	27	31	22	3	1	-	1
Кюстендил	16.7	1.1	31.0	4.0	37.8	59	19.9	29	29	22	6	1	-	5
вр. Мусала	-0.1	0.7	12.6	-9.1	104.3	102	23.0	29	0	0	12	5	-	1
вр. Ботев	3.1	1.1	12.5	-5.6	76.6	58	19.9	30	1	0	11	3	-	11
														16
														3

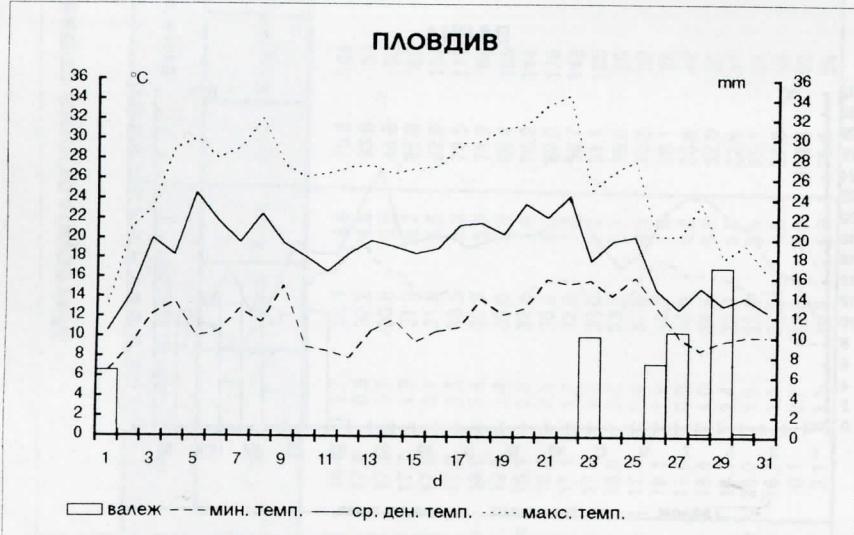
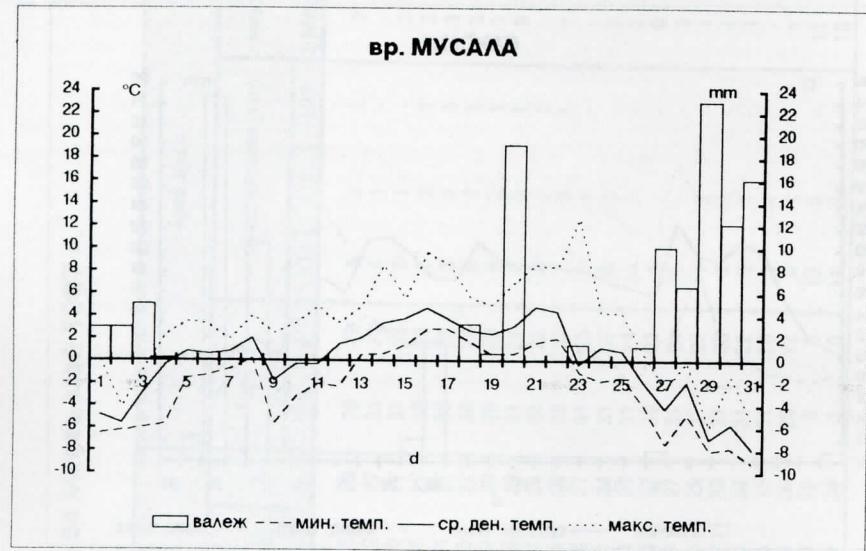
δT - Отклонение от месечната норма на температурата ; Q/On - Процентно отношение на месечна валежна сума спрямо нормата. Нормите са от периода 1961-90 г.

Ход на метеорологичните елементи през май 1997 г.

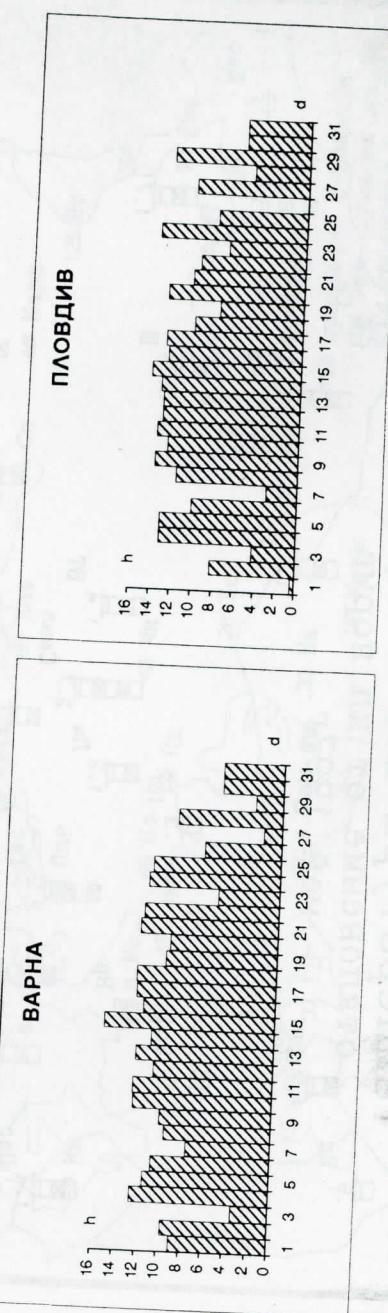
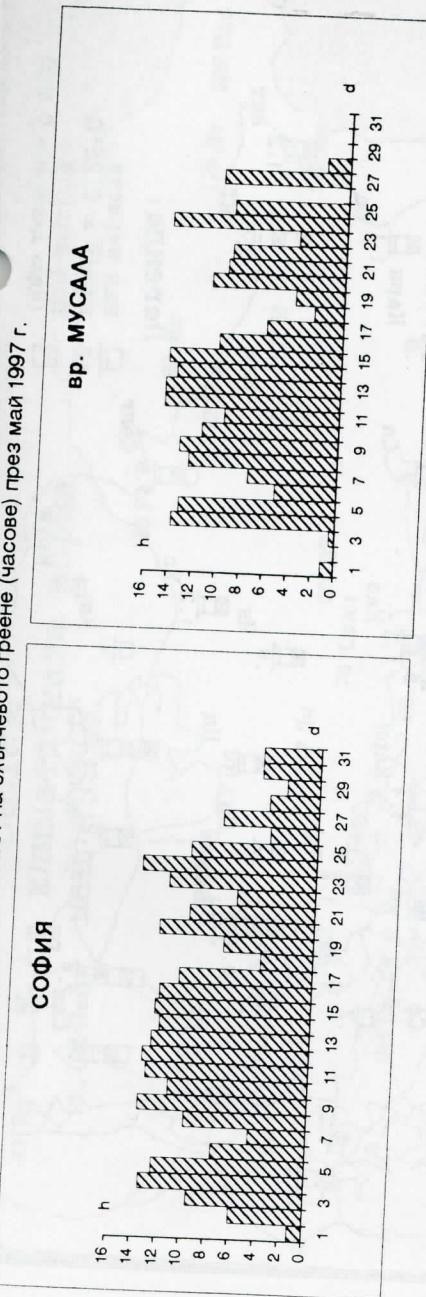

7

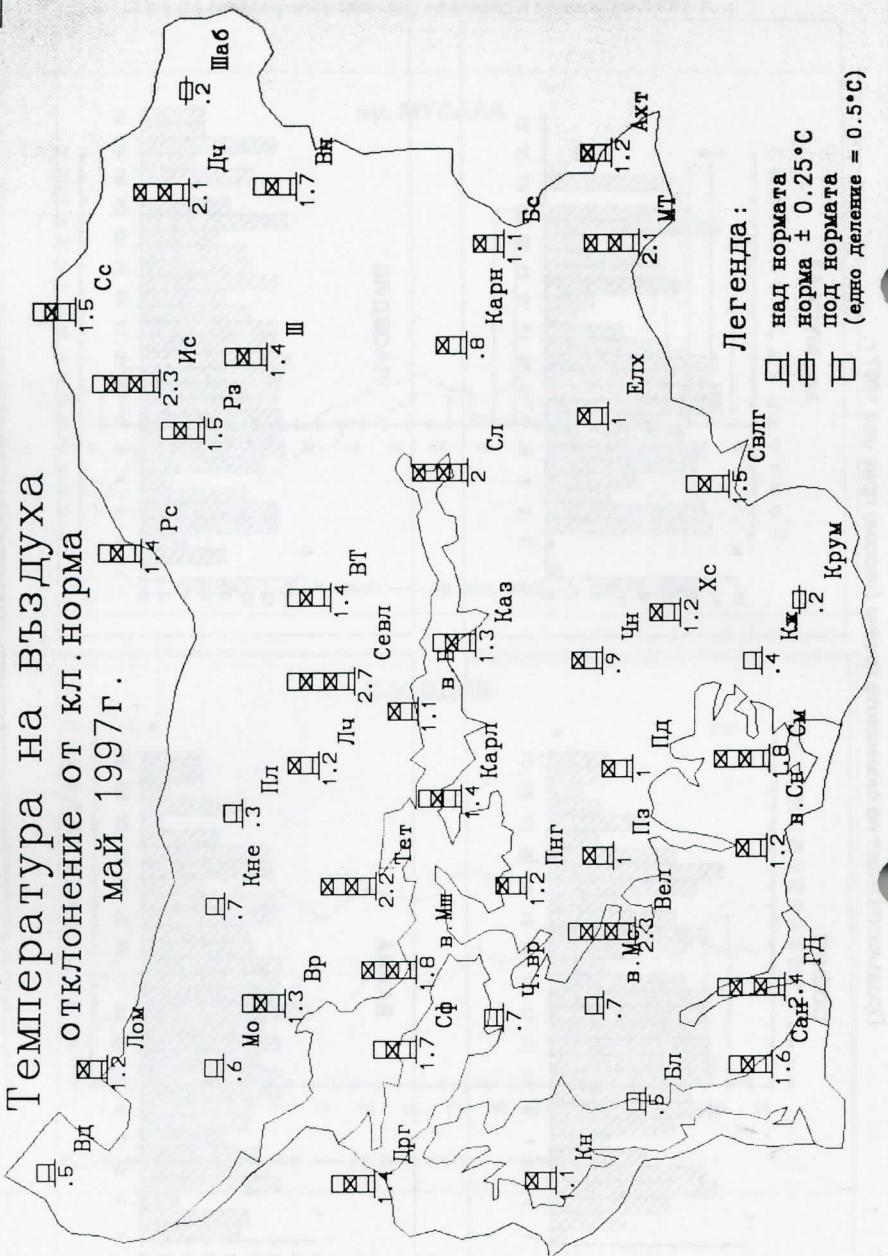
Ход на метеорологичните елементи през май 1997 г.

Продължителност на слънчевото греене (часове) през май 1997 г.

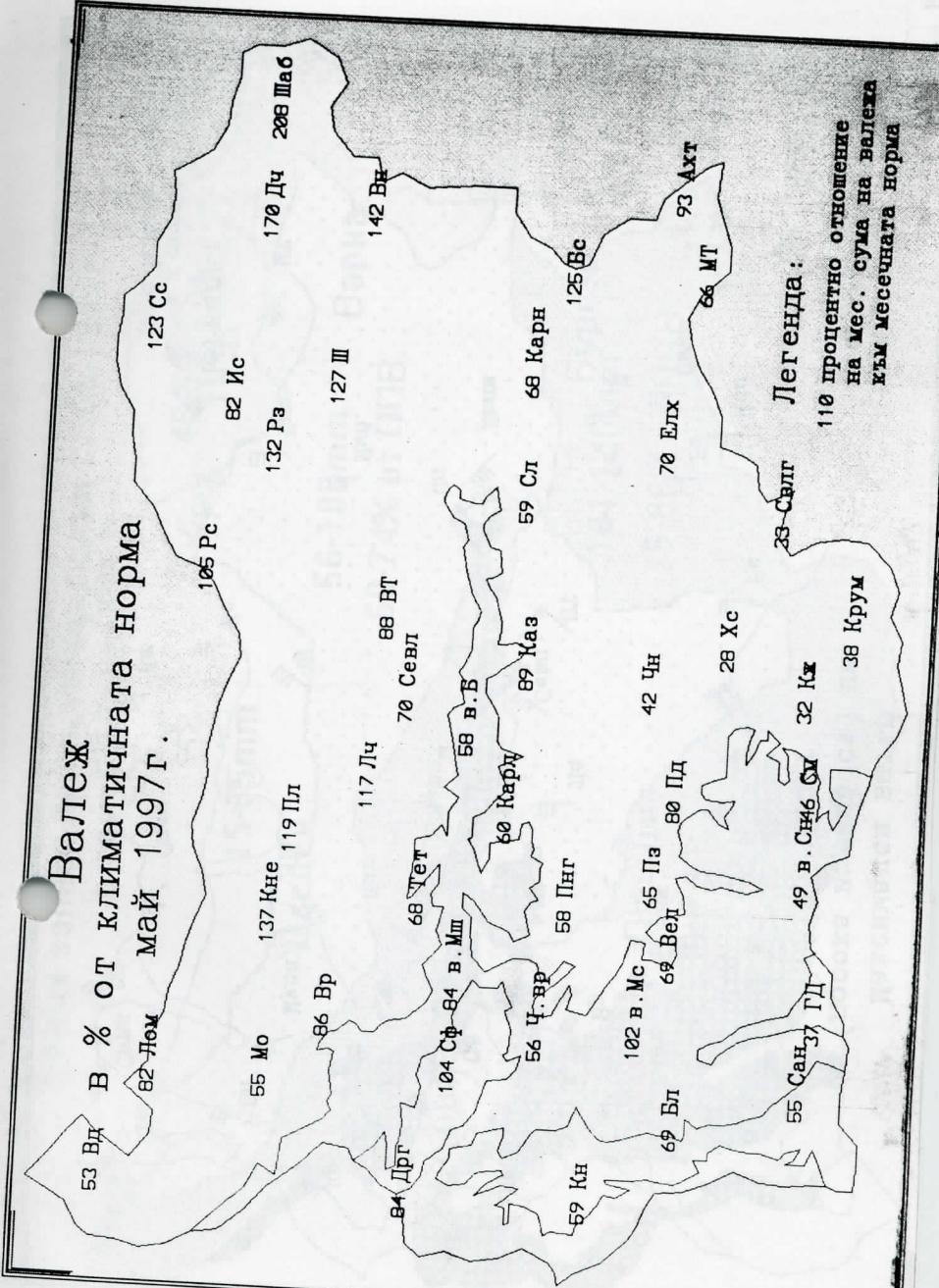
Температура на въздуха
отклонение от кл. норма
май 1997 г.

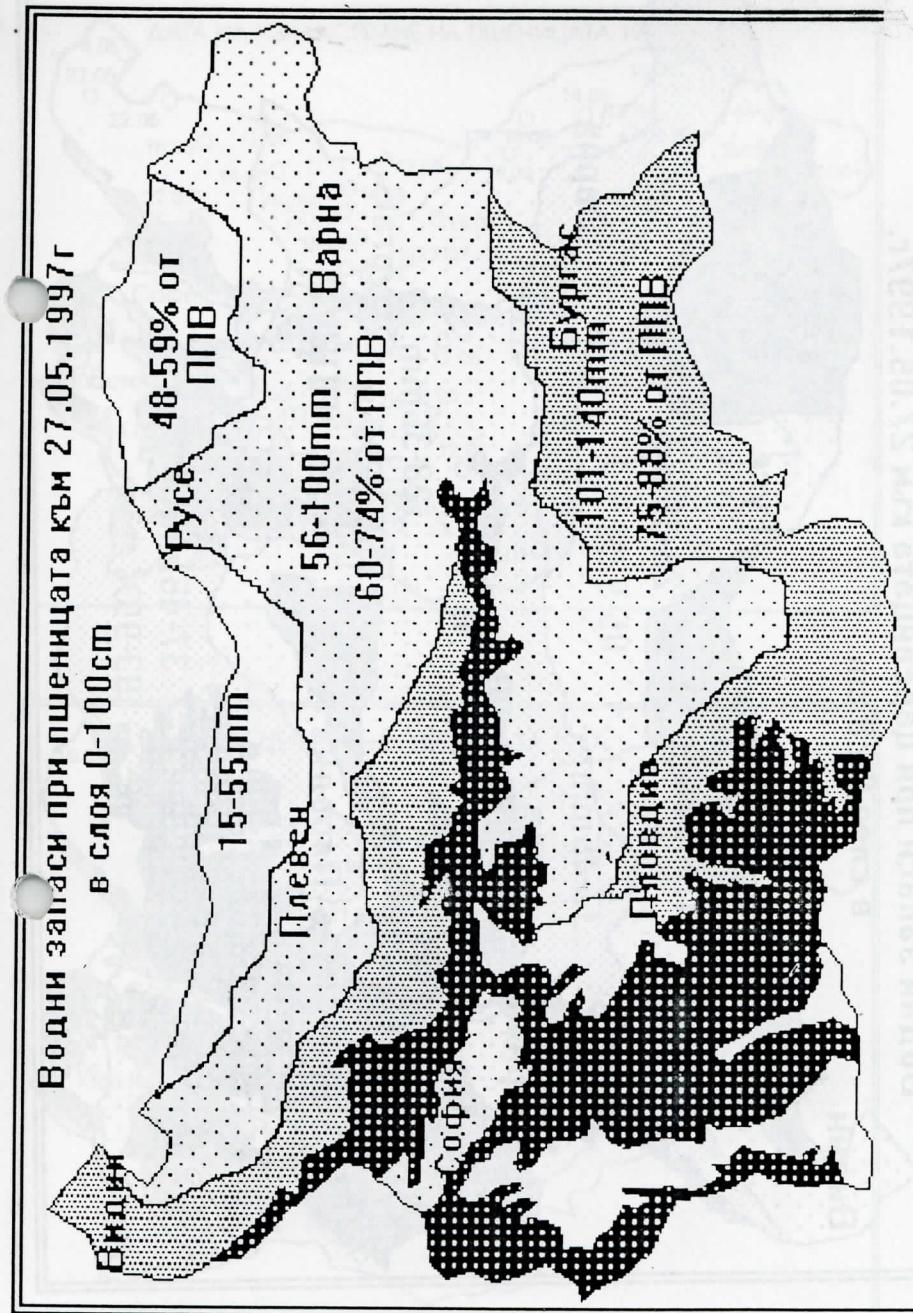
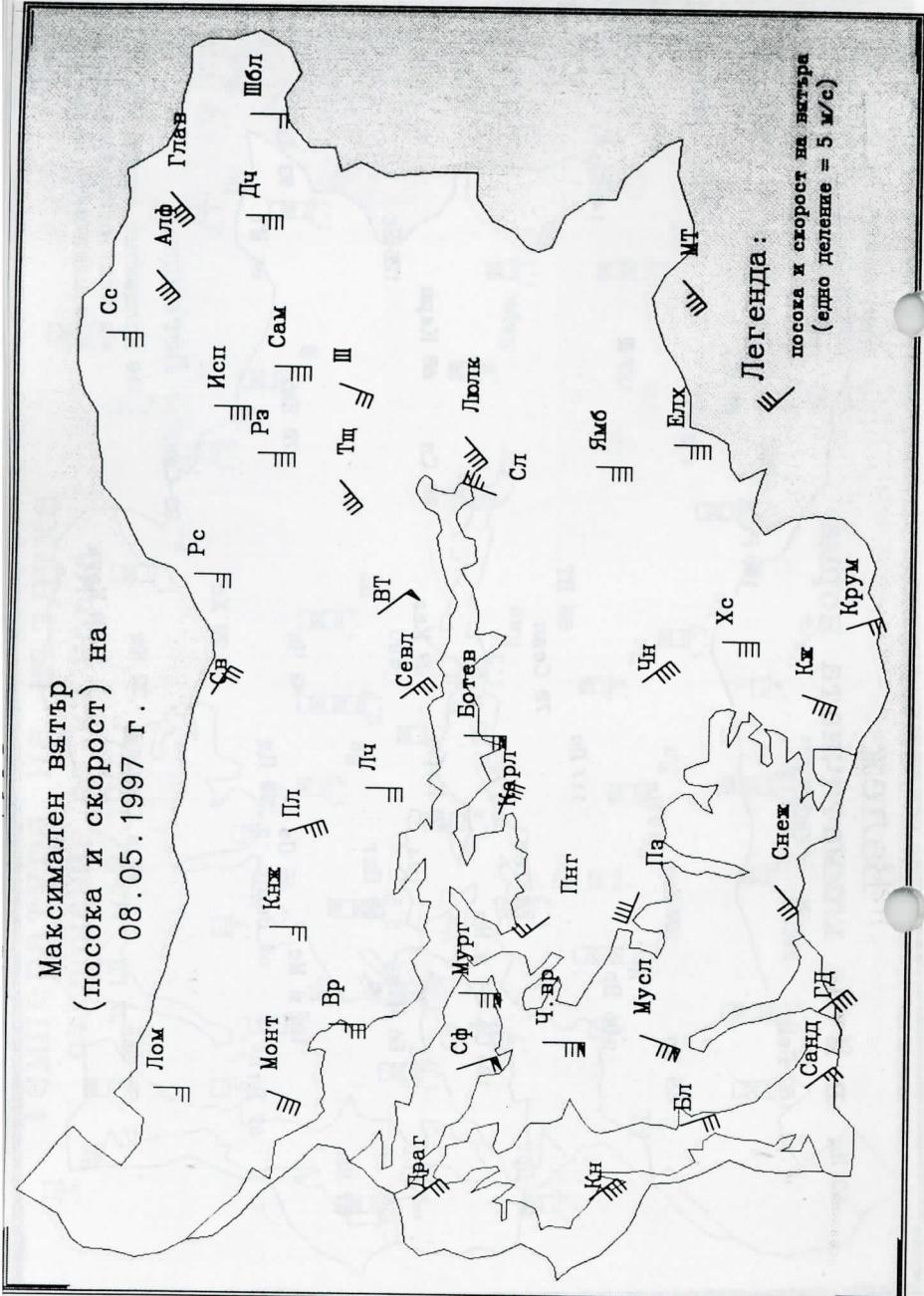

Легенда:

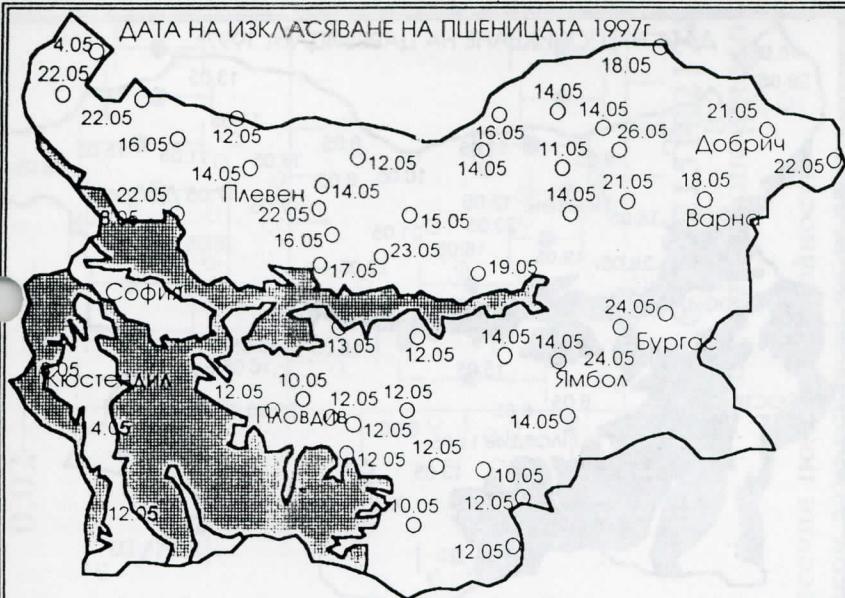
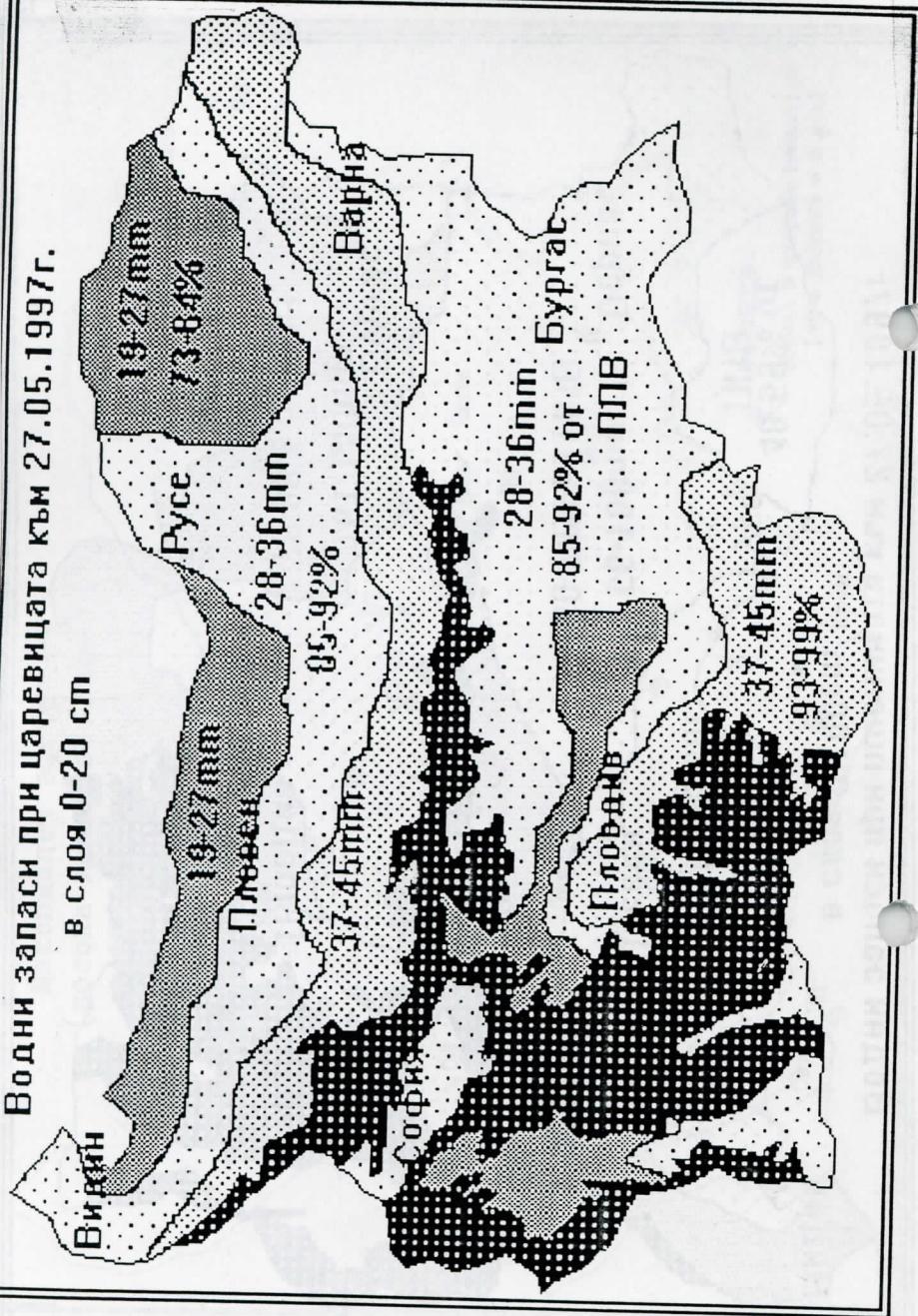
□ над нормата
норма ± 0.5°C
□ под нормата
(едно деление = 0.5°C)

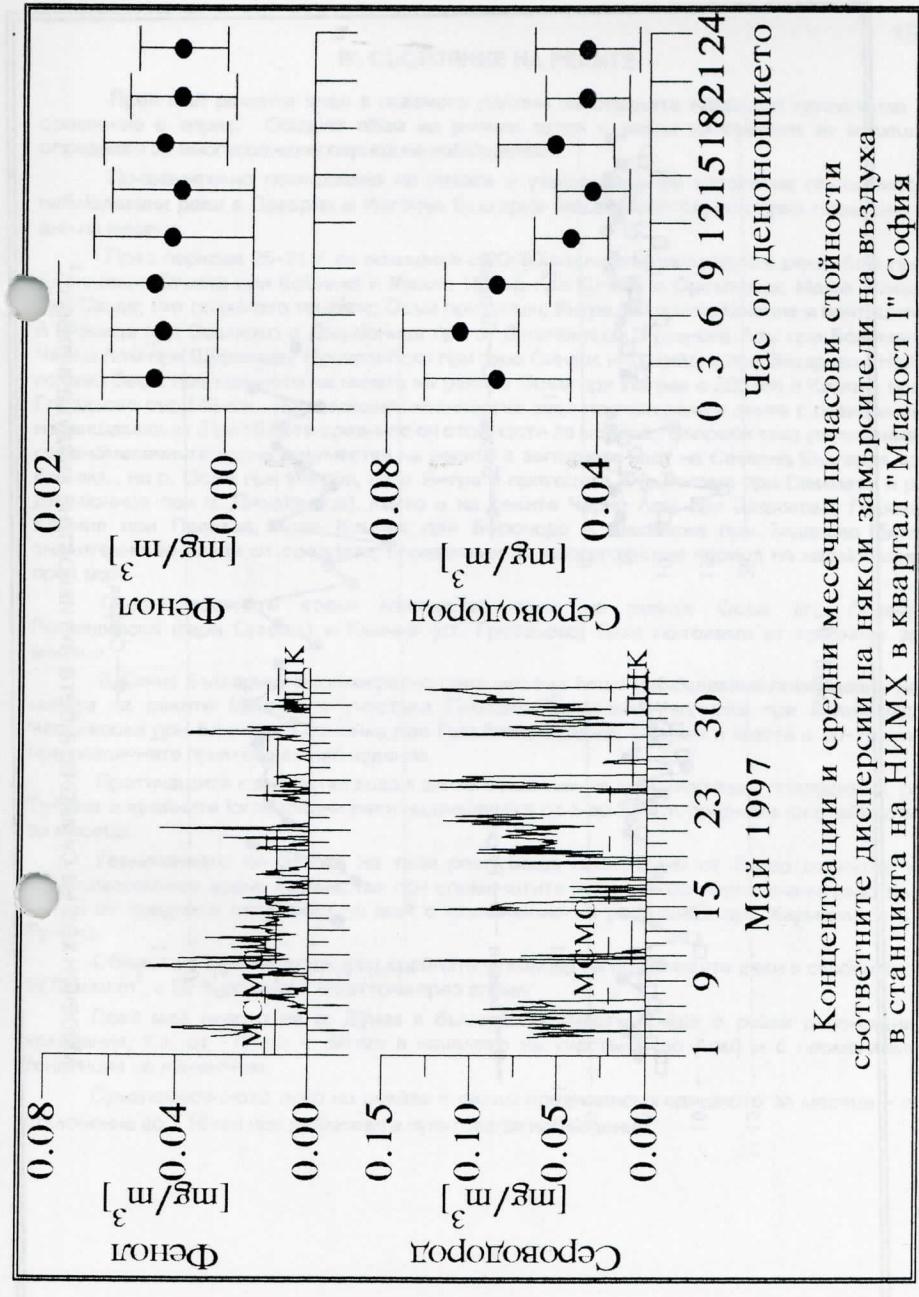
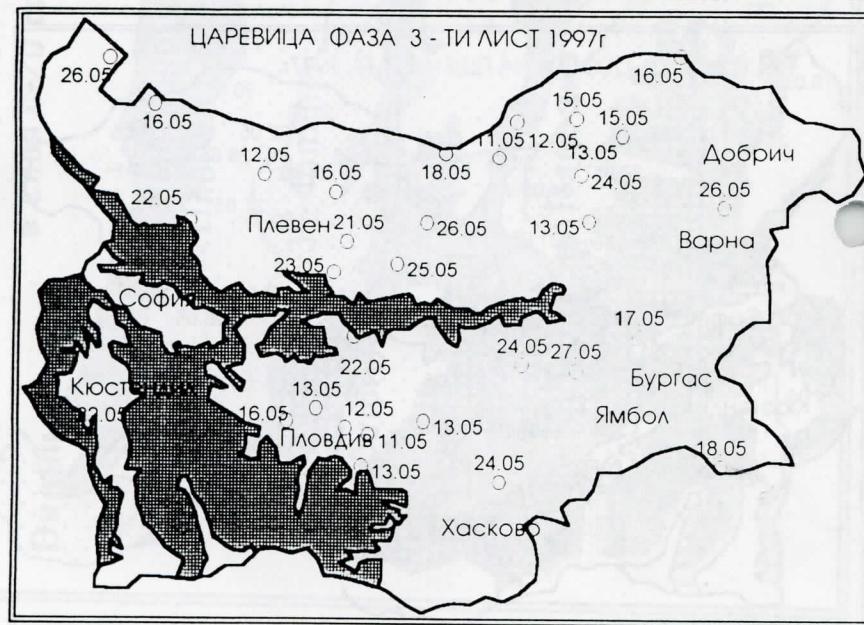
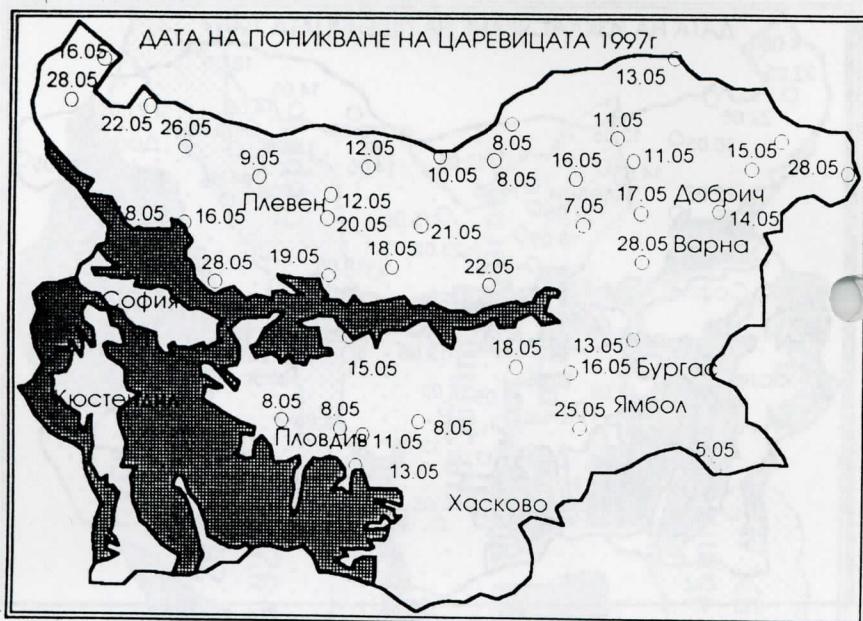
Валеж
в % от климатичната норма
май 1997 г.

Водни запаси при царевицата към 27.05.1997г.
в слой 0-20 см

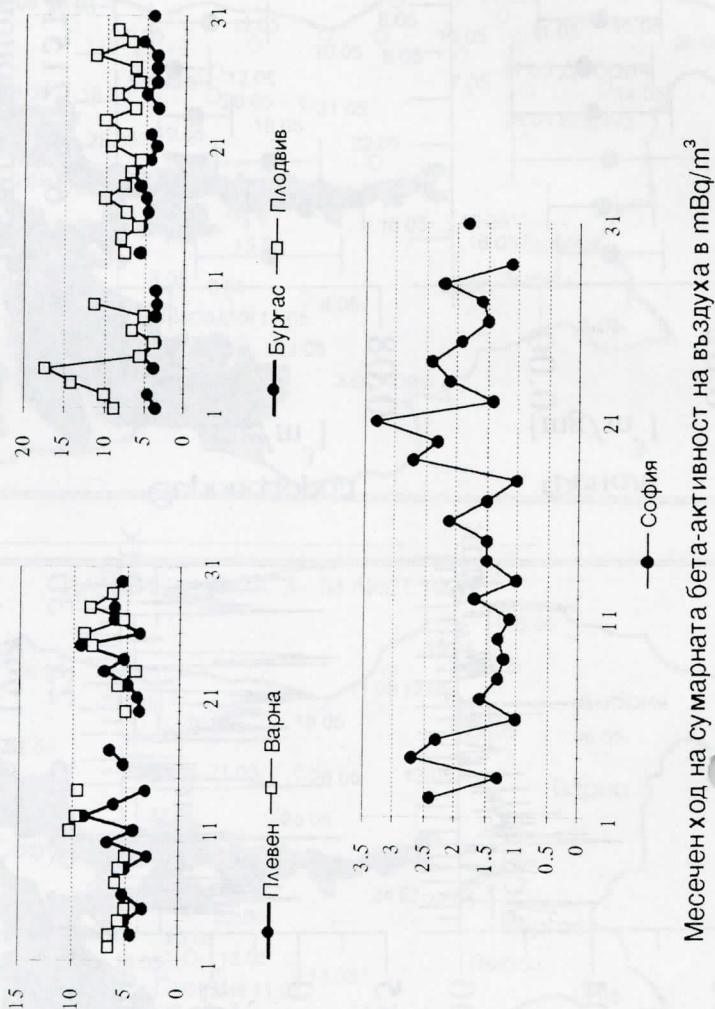

Час 81 Денонощие

Концентрации и среди месечни почасови стойности
съответните дисперсии на някои замърсители на въздуха
в станцията на НИМХ в квартал "Младост I" София

май '97

IV. СЪСТОЯНИЕ НА РЕКИТЕ

През май речните води в повечето райони на страната намаляха наполовина в сравнение с април. Общийят обем на речния отток е равен на средния за месеца, определен за многогодишен период на наблюдение.

По-значително повишаване на нивата и увеличаване на оттока на по-големите наблюдавани реки в Северна и Източна България беше регистрирано през последните дни на месеца.

През периода 25–31.V се повишиха с 20–80 см нивата на следните реки: Лом при Василовци; Огоста при Кобиляк и Мизия; Искър при Кунино и Ореховица; Малък Искър при Своде; Вит по цялото течение; Осъм при Ловеч; Янтра по цялото течение и притоците ѝ (Росица при Севлиево и Джулоница при с. Джулоница); Русенски Лом при Божичен; Черни Лом при Широково; Провадийска при гара Синдел и Факийска при Зидарово. Най-голямо беше повищението на нивата на реките Осъм при Изгрев с 220 см и Камчия при Гроздърво със 140 см. Протичащите количества вода по тези реки в дните с повишения надвишаваха от 2 до 10 пъти средните си стойности за месеца. Въпреки това увеличение, средномесечните водни количества на реките в западната част на Северна България до Вит вкл., на р. Осъм при Изгрев, на р. Янтра и притоците ѝ (р. Росица при Севлиево и р. Джулоница при с. Джулоница), както и на реките Черни Лом при Широково, Голяма Камчия при Преслав, Луда Камчия при Бероново и Факийска при Зидарово бяха значително по-малки от средните, определени за многогодишен период на наблюдение през май.

Средномесечните водни количества само на реките Осъм (ст. Ловеч), Провадийска (гара Синдел) и Камчия (ст. Гроздърво) бяха по-големи от средните за месеца.

В Южна България неколкократно през месеца беше наблюдавано повишаване на нивата на реките Марица в участъка Пловдив–Харманли, Чепинска при Велинград, Чепеларска при Бачково, Сазлийка при Гъльбово, Тунджа, Струма и Места с 20–75 см, при различните пунктове за наблюдение.

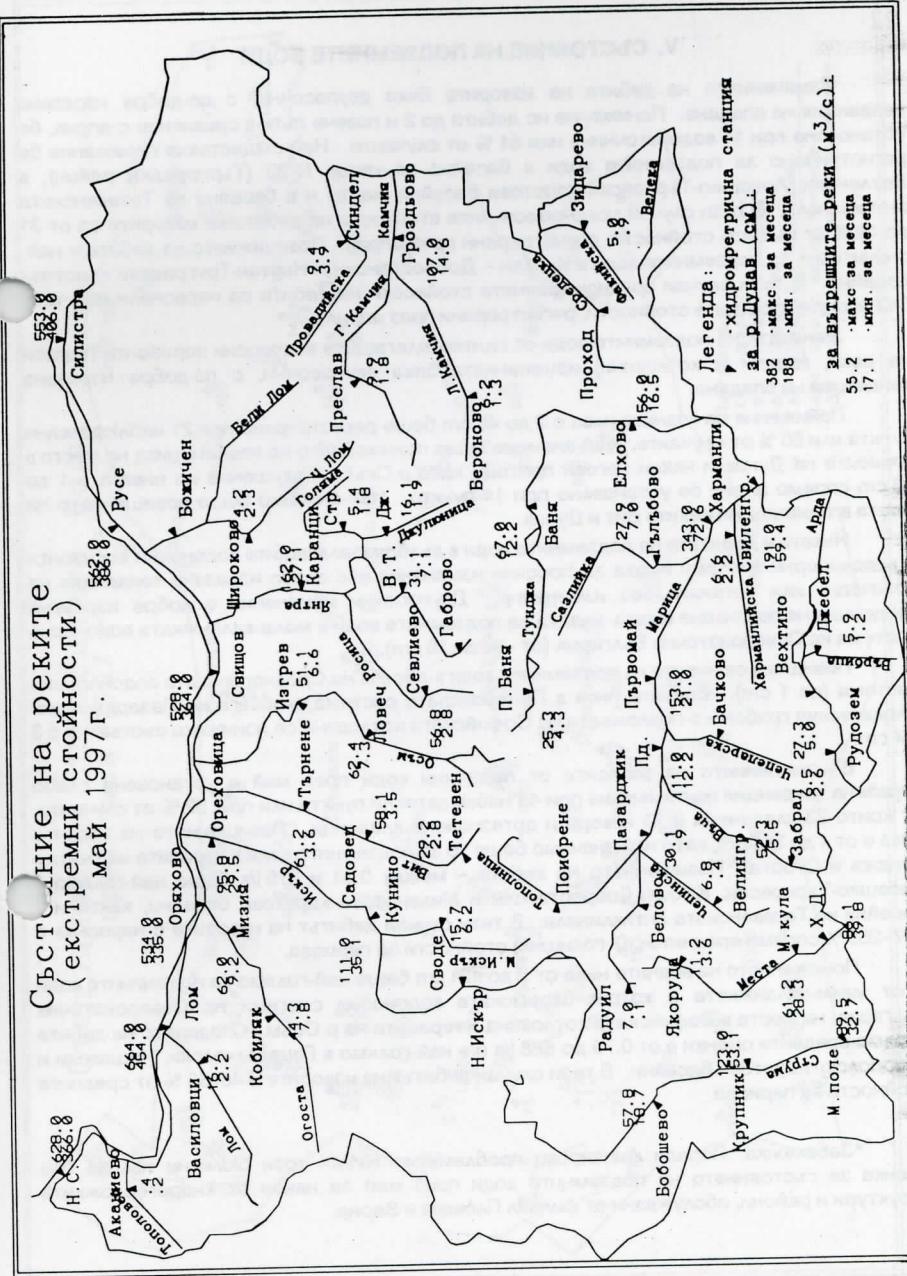
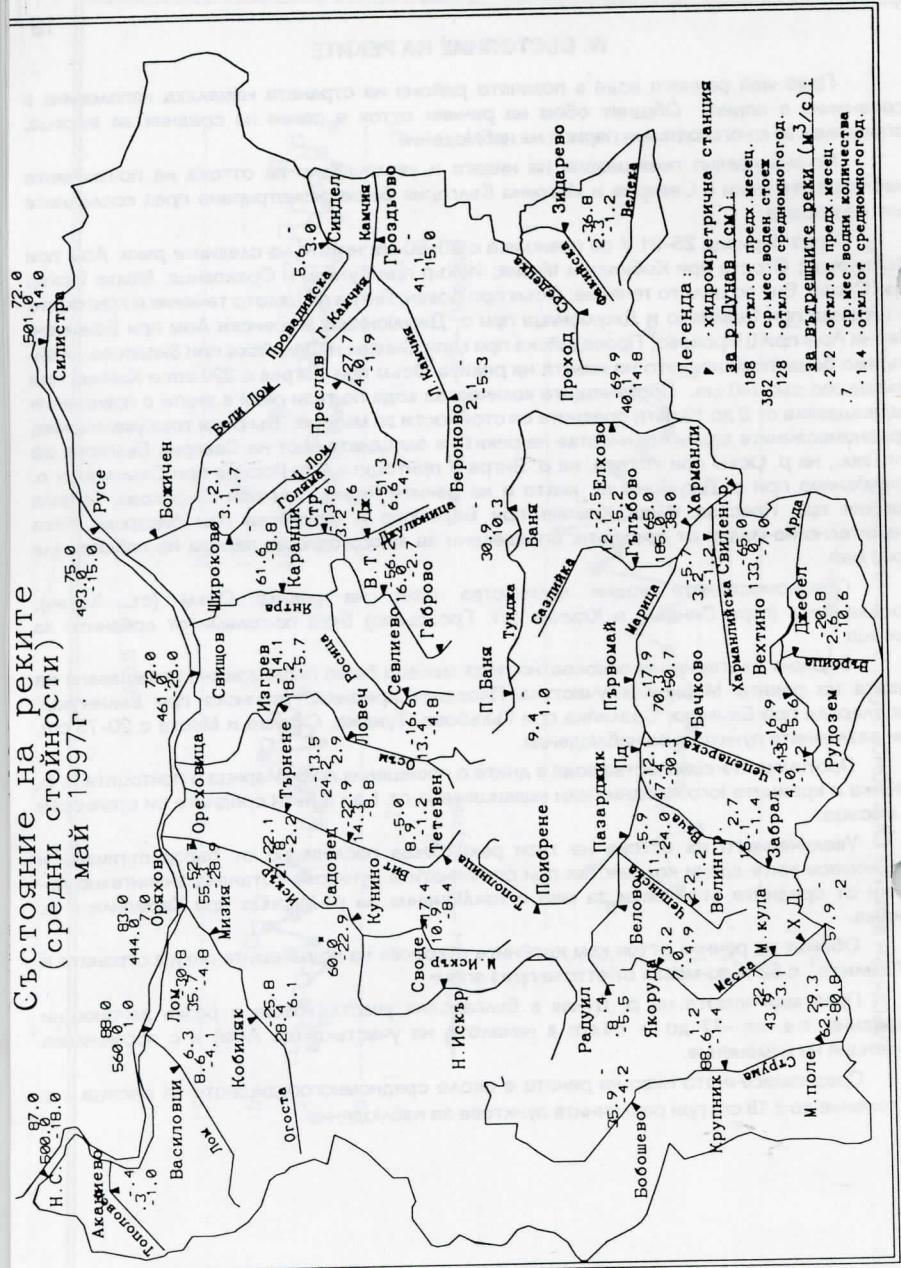
Протичащите количества вода в дните с повишения по р. Марица и притоците ѝ, р. Тунджа и крайните югозападни реки надвишаваха от 1 до 3 пъти средните си стойности за месеца.

Увеличението на оттока на тези реки беше последвано от бързо оттичане и средномесечните водни количества при споменатите пунктове останаха значително по-малки от средните стойности за май с изключение на р. Марица при Харманли и р. Тунджа.

Обемът на речния отток към крайните створове на по-големите реки в страната е 1673 млн. m^3 , с 52 % по-малък от оттока през април.

През май нивото на р. Дунав в българския участък беше с резки денонощни колебания, т.е. от -77 до + 64 см в началото на участъка (до Лом) и с променлива тенденция на изменение.

Средномесечното ниво на реката е около средномногогодишното за месеца – с отклонение до ± 18 см при различните пунктове за наблюдение.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

Измененията на дебита на изворите бяха двупосочни, с по-добре изразена тенденция на спадане. Понижение на дебита до 2 и повече пъти в сравнение с април, бе установено при 11 водоизточника или 61 % от случаите. Най-съществено понижение бе регистрирано за подземните води в басейна на извор №33 (Търговишки район), в Котленски, Ловешко-Търновски карстови басейни, както и в басейна на Тетевенската антиклинала. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 31 до 48 % същите стойности, регистрирани през април. Повишението на дебита е най-значително за подземните води в Куклен - Добростански и Настан-Триградски карстови басейни. В тези случаи средномесечните стойности на дебита са нараснали със 198-342 % спрямо същите стойности, регистрирани през април.

За нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) измененията бяха двупосочни, с по-добре изразена тенденция на спадане.

Понижение на водните нива с 2 до 48 см беше регистрирано при 21 наблюдателни пункта или 60 % от случаите. Най-значимо беше понижението на водните нива на места в терасите на Дунав и някои негови притоци като р.Скът. Повишението на нивата с 1 до 43 см спрямо април бе установено при 14 пункта. Най-значимо беше повишението на места в терасите на реките Вит и Дунав.

Нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни хоризонти и водонапорни системи имаха двупосочни изменения със слабо изразена тенденция на покачване или останаха без изменение. Двупосочни изменения с добре изразена тенденция на покачване имаха нивата на подземните води в малм-валанжката водоносна система на Североизточна България (от -64 до 18 см).

Повишиха се нивата на подземните води в обсега на Средногорската водонапорна система (до 1 см). Водните нива в Приабонската система в обсега на Пазарджишко-Пловдивски грабен и в подложката на Софийската котловина се понижиха съответно с 3 и 4 см.

В изменението на запасите от подземни води през май е установена слабо изразена тенденция на покачване при 48 наблюдателни пункта или при 52 % от случаите, от които 23 кладенца и 25 извора и артезиански кладенци. Повишението на водните нива е от 4 до 144 см, като най-значимо беше то за подземните води в терасите на реките Тунджа и Огоста. Повишението на дебита - между 0.31 и 979 l/s беше най-голямо в Ловешко-Търновски, Куклен-Добростански и Милановски карстови басейни, както и в басейна на Тетевенската антиклинала. В тези случаи дебътът на изворите е нараснал с 207-255 % спрямо средните (10-годишни) стойности за периода.

Понижението на водните нива от 2 до 421 см беше най-голямо за подземните води в малм-валанжката и хотрив-баремската водоносни системи на Североизточна България, на места в Софийската котловина и терасата на р.Осъм. Спадането на дебита спрямо средните оценки е от 0.79 до 668 l/s и е най-голямо в Гоцеделчевски, Нишавски и Етрополски карстови басейни. В тези случаи дебътът на изворите е 46-56 % от средните стойности за периода.

*Забележка: Поради финансови проблеми на НИМХ този бюллетин излиза без оценка за състоянието на подземните води през май за някои от хидрологическите структури и райони, обслужвани от филиал Пловдив и Варна.

